

Oponentní posudek na disertační práci

Autor: RNDr. Bedřich Zimola
Název práce: E-learning ve vzdělávání zaměstnanců
Školitel: prof. Ing. Zdeněk Molnár, CSc.

Ke zpracování oponentního posudku jsem obdržel teze disertační práce v rozsahu 43 stran a samotnou disertační práci v rozsahu 68 stran a 3 stran příloh. Oba podklady obsahem, strukturou i formální úpravou odpovídají ustanovením Studijního a zkušebního řádu UTB, Směrnice děkana č. 2/2006 o studiu v doktorském studijním programu a Směrnice rektora 7/2006 Vědecké spisy. Předložená disertační práce je pojata v následujících proporcích - 9 stran úvodu, 66 stran charakteristiky současného stavu řešení, 6 stran vymezení cíle, hypotéz postupu zpracování a metodiky výzkumu, 13 stran prezentace dosažených výsledků výzkumu, 10 stran použité literatury, autorovo CV a soupis jeho publikací. Na první pohled se sice zdá proporce mezi rešeršní částí a vlastním výzkumem a jeho metodikou jednostranně posunuta ve prospěch rešerše, ale domnívám se, že to není na škodu kvality práce. V charakteristice současného stavu jsou definovány všechny podstatné souvislosti e-learningu a podnikového vzdělávání, potřebné pro stanovení metodiky formulace hypotéz. Prezentace výsledku je možná až příliš stroze zaměřena na potvrzení základních souvislostí.

Stanovisko a průběžné dotazy k jednotlivým kapitolám.

1. Zdůvodnění výběru tématu a současný stav řešené problematiky

Autor logicky postupuje při vymezení základních pojmů v posloupnosti vzdělávání a rozvoj pracovníků v organizaci (27 stran), e-learning (22 stran), zavádění e-learningového LMS systému (20 stran). V první části se soustřeďuje na pojetí a postavení vzdělávání a rozvoje pracovníků v systému personální práce, podíl vzdělávání na formování pracovních schopností člověka, základní cyklus vzdělávání pracovníků organizace, metody vzdělávání jejich použitelnosti a účinnosti. Tuto část považuji za solidní rešerši vztahu vzdělávání a rozvoje pracovníků dokladovanou 13 prestižními tuzemskými i zahraničními zdroji zaměřenými na personální management a podnikové celoživotní vzdělávání.

V souvislosti s touto částí by mě zajímal názor autora na uplatnění outsourcingu v podnikovém vzdělávání z pohledu použitého členění metod „on the job“ a „of the job“.

Autorově profesnímu zaměření je daleko bližší druhá a třetí část této kapitoly, kde jsou charakterizovány všechny základní pojmy související s e-learningem, jeho progresivní trendy výhody a nevýhody. Tato část je opět rešerší z 19 prestižních zdrojů, doplněnou o četnější hodnotící stanoviska autora. V této souvislosti by mě opět zajímal názor autora na vhodnost aplikace e-learningově orientovaných metod podnikového vzdělávání na vymezené kategorie metod „on the job“ a „of the job“ a možná specifika měření jejich efektivity. Autorem přejímaná specifikace ROI jako zisk ve vztahu k nákladům je méně obvyklá, častěji se měří ve vztahu čistého zisku k vloženým investicím. Poslední část rešerše je zaměřena na postup zavádění e-learningového systému LMS, podrobnou charakteristiku etap od formulace potřeb zavedení až po implementaci. Zajímal by mě autorův názor na to, zda se tento postup liší od obecné metodiky zavádění podnikových informačních systémů na bázi ERP, či jiných řešení MIS (EIS) či BI.

2. Cíle a hypotézy disertační práce

Vzhledem k tomu, že si autor jako cíl stanovuje stanovení kritéria faktorů úspěšné implementace e-learningu do systému vzdělávání je přechod do rešeršní části plynulý. Stanovené hypotézy na základě provedené rešerše očekávají kritické faktory v oblastech:

- praktických zkušeností či specializovaného vzdělání realizačního týmu
- respektování charakteristik motivace a disciplíny studentů
- priority pedagogického modelu LMS nad technickým a SW řešením
- potřeby strategické aliance pro úspěšné zavedení.

3. Metody použité při zpracování

Použitý metodický postup, jehož těžištěm je kvalitativní přístup a metoda analýzy kritických faktorů úspěchu je autorem logicky a dostatečně odůvodněn.

4. Vlastní výsledky výzkumu

Vlastní výsledky výzkumu rekapituluji dlouholeté zkušenosti, které má autor se zaváděním e-learningu a LMS systémů v akademickém prostředí a porovnává je s výsledky uskutečněných strukturovaných rozhovorů. Podle mého názoru však mohly být dílčí výsledky strukturovaných rozhovorů doloženy podrobněji v přílohách práce. Při obhajobě by bylo vhodné doložit strukturu dotazovaných organizací, zda šlo o 9 expertů z různých organizací, jaké systémy pro vzdělávání svých pracovníků používají. Zajímavé by bylo, zda mezi nimi existovaly podstatné rozdíly v přístupu k vymezeným kritickým faktorům. K jednotlivým potvrzeným kritickým faktorům jsou stanoveny otázky k evaluaci e-learningových programů.

5. Přínos pro vědu a praxi

S navrženými přínosy k teorii a praxi se ztotožňuji, jsou logicky zdůvodněné.

Stanoviska vyžadovaná pro obhajobu

1. Aktuálnost tématu disertační práce

Téma, které porovnává získané poznatky z akademické sféry se zkušenostmi podnikového vzdělávání považuji za velmi aktuální a potřebné.

2. Postup řešení problému a výsledky řešení, konkrétní přínos studenta.

Autor prokázal disertační prací zvládnutí metodiky vědecko-výzkumné práce v sociálně-ekonomických vědách. Hodnotím hlavně použití kvalitativního výzkumu. V práci jsou shrnuty autorovi dlouholeté zkušenosti v e-learningových systémech pro celoživotní vzdělávání.

3. Význam pro praxi a rozvoj vědního oboru

Ztotožňuji se s názorem autora, že použití metody analýzy kritických faktorů úspěchu při implementaci účinných a efektivních vzdělávacích technologií založených na ICT přispívá k rozvoji oboru pedagogiky a didaktiky. Porovnání autorových poznatků z celoživotního vzdělávání se zkušenostmi organizací, které e-learningové technologie v praxi využívají, může být vzájemným obohacením akademické sféry i praxe.

4. Formální úprava práce, jazyková úroveň.

Práce svou strukturou a úpravou vyhovuje platným univerzitním i fakultním předpisům. Její úroveň snižuje několik chyb vzniklých zřejmě při převodu do formátu PDF. Mezery, vynechané znaky, číslování odrážek na straně 27-29, chybějící text ke kapitole 1.35 E-learningový kurz LMS na straně 44.

5. Publikační činnost

36 publikací autora je převážně orientováno v souladu se zaměřením disertační práce, přesahuje kvantitou i kvalitou běžné zvyklosti. Oceňuji autorovu tvůrčí kapacitu vyjádřenou i počtem 10 projektů z toho 6 mezinárodních.

6. Závěr

Předložená disertační práce je výsledkem řešení aktuálního vědeckého problému. Jde o ucelené pojednání prokazující schopnost autora dlouhodobým tvůrčím způsobem pracovat. Doporučuji práci připustit k obhajobě a v případě úspěšného obhájení udělit RNDr. Bedřichu Zimolovi titul Ph.D.

Ve Zlíně dně 14. 12. 2006

doc. Ing. Roman Bobák, Ph.D.